

Utbildningsinspektion i Vintrosa och Latorps skolor förskoleklass, grundskola årskurs 1–6

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Normer och värden

2. Kunskaper

Verksamheten:

3. Arbetsmiljö och delaktighet

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning

7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning, stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och författningar i övrigt. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut angående förbättrings- och kritikområden.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Vintrosa och Latorps skolor	Antal barn/elever
Förskoleverksamhet	150
Skolbarnsomsorg	152
Förskoleklass	27
Grundskola	274

Vintrosa och Latorps förskolor och skolor utgör ett rektorsområde. Rektorsområdet, som bildades vid kommunens omorganisation den 1 januari 2003, tillhör Tysslinge skol- och områdesnämnd.

I Vintrosa skola går 237 elever i åldrarna 6–12 år och i Latorps skola 37 elever i åldrarna 6–9 år. På skolorna finns två fritidshem med integrerad verksamhet, ett i Vintrosa och ett i Latorp. Cirka 150 barn är inskrivna i förskolorna i området.

Skolorna ligger på ett avstånd av fyra kilometer från varandra och cirka sexton kilometer från centrala Örebro. Vintrosa skola består av ett flertal byggnader, några från 1950-talet och ett par från 1970-talet, belägna på en skoltomt intill skogsområden och hagmarker. På en stor trädgårdstomt med gräsmattor och äppelträd ligger de två rödmålade sekelskifteshus som utgör Latorps skola.

Skolorna är organiserade i sju enheter. Latorps skola bildar en enhet och Vintrosa skola är indelad i tre enheter. Förskolan är organiserad i tre enheter. För varje enhet finns en enhetsledare som tillsammans med rektor och biträdande rektor utgör skolans ledningsgrupp.

I årskurserna 2 och 3 i Latorp och i en parallell i Vintrosa är klasserna åldersintegrerade.

Endast ett fåtal elever på skolan har annat modersmål än svenska.

Eleverna och barnen i förskolan kommer från samhällena Vintrosa och Latorp och den omgivande landsbygden. Cirka en tredjedel åker skolskjuts.

Personalen på hela rektorsområdet uppgår till 86 personer varav 17 är lärare.

Genomförandet av inspektionen i Vintrosa och Latorps skolor

Skolverket sände den 28 maj 2004 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Vintrosa och Latorps skolor har bestått av undervisningsråden Karin Nilsson och Inger Nyberg Gummesson. Besök i Vintrosa och Latorps skolor gjordes den 8-9 september 2004.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Vintrosa och Latorps skolor, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I Vintrosa och Latorps skolor genomfördes formella intervjuer med elever i årskurserna 2 och 6, lärare, elevvårdspersonal, skolledning samt föräldrar till de intervjuade eleverna. Lektioner i förskoleklassen och årskurs 2–3 i Latorps skola och årskurserna 2 och 6 i Vintrosa skola besöktes.

Bedömning

1. Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden. Eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att utveckla normer och värden enligt läroplanernas mål.

Både i Vintrosa skola och i Latorps skola ges eleverna möjligheter till deltagande i beslut om verksamheten.

I Vintrosa skola utgör en vald representant från varje klass skolans elevråd, i vilket frågor som först behandlats i klassråden, lyfts upp till diskussion och beslut. Av protokollen från elevrådsmötena och elevernas egna utsagor framgår att eleverna kan argumentera för sina åsikter och också får gehör för sina förslag och idéer.

Inom elevrådet utses arbetsgrupper. Trivselgruppen svarar för inköp som gör bl.a. matsalen inbjudande och kostrådet har tagit sig an elevernas frågor om maten genom att åka till centralköket i Mellringe och på plats inhämta svar. Utrustning till och regler för lek på skolgården och organisatoriska frågor som flextid och nya enheter i årskurs 6 är ytterligare exempel på verksamhetsfrågor som eleverna arbetat med i demokratiska former. Genom att elevrådsmötena är tänkta att länkas samman med skolrådsmötena, i vilka personalrepresentanter och föräldrar deltar, ges elevernas frågor hög dignitet.

I Latorps skola hålls stormöten, i vilka alla elever deltar, cirka tre gånger per år. Elevernas deltagande i beslut handlar här främst om skolgården och rastaktiviteter.

Eleverna kan, utifrån sina förutsättningar, arbeta i demokratiska former.

Deras möjligheter och vilja att påverka själva undervisningen varierar emellertid med avseende på deras ålder men är även beroende av olika lärares inställning till att ge eleverna ett reellt inflytande. Deras påverkan på undervisningens utformning består bl.a. i att ge synpunkter på innehållet och uppläggningsen av ett visst tema och det arbete som utförs enligt egen planering.

Eleverna, lärare, elevvårdspersonal och föräldrar ger samstämmigt en bild av båda skolorna som lugna, trygga och omhändertagande. Inspektörerna konstaterar att den inre miljön är vänlig och positiv och att den yttre visar på omsorg och ansvarstagande. Även om byggnaderna är gamla och det löpande fastighetsunderhållet eftersatt har en välkomnande miljö skapats som eleverna tycker om att vistas i. Intrycken bekräftas av den enkätundersökning om elevernas trivsel som mobbningsteamet i Vintrosa skola genomfört vårterminen 2003.

Eleverna i årskurs 6 kunde i intervjun inte erinra sig något fall av mobbning och eleverna i årskurs 2 i Latorp var inte bekanta med begreppet. När frågan till de yngre eleverna omformulerades var de eniga om att alla får vara med och leka och att de alltid såg till att ingen kände sig utanför.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att resultatet av arbetet kring normer och värden är av god kvalitet. Elevernas förståelse och respekt för alla människors lika värde är av mycket god kvalitet.

2. Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Skolan skall sträva efter att varje elev tillägnar sig kunskaper inom utbildningens ämnesområden och kurser men även utvecklar en tillit till sin egen förmåga och en nyfikenhet och lust att lära. Målen för lärandet anges närmare i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

I Vintrosa och Latorps skolor genomförs ett flertal språkliga och matematiska diagnoser och test genom hela skolgången med början på höstterminen i förskoleklassen. Speciallärarna är huvudansvariga för genomförande och bedömningar. Resultaten utgör underlag vid utvecklingssamtalen och används som planeringsunderlag för klassundervisningen. Speciallärarna framhöll vid intervjun att eleverna uppnått goda resultat på genomförda diagnoser men någon sammanställning av resultat presenterades inte vid inspektionen.

Sammanställningen av resultaten från de nationella proven i årskurs 5 innevarande år, som redovisades vid inspektionsbesöket, visar att fyra elever i vardera av ämnena matematik och engelska och en elev i svenska inte uppnådde kraven i proven. Föregående års sammanställning och den för året dessförinnan anger att något fler elever uppnådde kraven.

Inspektionen visar att kunskapen om skolans samlade resultat över tid inte är kända av alla på skolan och inte tas tillvara på ett systematiskt sätt.

Någon gemensam avstämning av elevernas kunskaper i andra ämnen än svenska, matematik och engelska är inte gjord.

Utgående ifrån den ”lokala kursplanens” mål planeras elevernas arbete på kort och längre sikt. Eleverna i de lägre årskurserna känner till målen för utbildningen genom att arbeta med skattningsscheman eller skriva ner mål som, erfor inspektörerna, i någon klass klistrats upp på insidan av bänken. I de högre årskurserna reflekterar eleverna över mål och resultat bl.a. med hjälp av sina planeringsböcker.

Resultat av ett pågående utvecklingsarbete kring portfolio, en metod som intervjuade lärare beskriver som en dokumentation över elevernas utveckling i förhållande till målen, förelåg inte vid inspektionstillfället.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att elevernas kunskaper är av god kvalitet. Skolan bör dock på ett bättre sätt kunna redogöra för skolans samlade resultat i alla ämnen som utgångspunkt för analys och i syfte att förbättra dessa och verksamheten.

3. Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten i skolan vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med elever och föräldrar i arbetet för att forma en god miljö – fysiskt och psykosocialt - för utveckling och lärande.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö och för att förebygga kränkningar och ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

Hur skolan arbetar för att skapa en trygg arbetsmiljö och ett positivt skolklimat samt agerar i en vålds- eller hotsituation är beskrivet i dokumentet ”Handlingsplan mot mobbning”. Planen anger ett antal förebyggande åtgärder som vidtas på skolnivå, definierar begreppen identitet, trygghet och självkänsla, påtalar var risker för hot och våld kan uppstå samt ger vägledning i hur de vuxna bör handla i dessa situationer. Hur arbetet på skolan bedrivs om mobbning upptäcks och hur gjorda insatser följs upp och utvärderas finns inte beskrivet i planen. I dokumentet finns ingen definition av kränkande behandling och heller ingen plan för hur skolan handlar om en vuxen kränker ett barn. Handlingsplanen uppgavs vid inspektionen vara känd av föräldrarna i Vintrosa men inte av föräldrarna i Latorp.

Skolan har ett antimobbningsteam. I ”handlingsplanen mot mobbning” anges att information till personal, föräldrar och elever ska ges vid läsårets början om teamets uppgift. Från och med årskurs 4 väljs två kamratstödjare i varje klass som vid regelbundna träffar får utbildning och handledning av antimobbningsteamet. Teamet får handledning av skolans kurator två gånger per termin. Av tidigare nämnda enkätsammanställning framgår att eleverna i Vintrosa skola känner till någon vuxen som är med i Antimobbningsteamet och också att det finns kamratstödjare på skolan. Föräldrarna både i Vintrosa och i Latorp uppger i intervjuerna att de känner stor trygghet i att lämna sina barn till skolan och att de förlitar sig på att skolan agerar omedelbart om problem skulle uppstå även om de inte kan redogöra för hur antimobbningsteamet arbetar.

Skolans s.k. förväntansdokument, som syftar till att tydliggöra de förväntningar skolan anser sig kunna ställa på den egna personalen, på föräldrarna och på eleverna, har kommunicerats till alla föräldrar innan det antogs för två år sedan. Dokumentet är en bilaga i Verksamhetsplanen för 2004 och har inför läsårsstarten skickats hem till alla föräldrar att aktualiseras på första föräldramötet. Dokumentet har ännu inte utvärderats.

Skolans arbete för att forma en god miljö för utveckling och lärande bedrivs på ett flertal olika sätt. Värdegrundsfrågor diskuteras i klasser utifrån metoder som Quintus, Charlie och Lions Quest, vars syfte är att bygga upp elevernas självkänsla och skapa positiva relationer. I kompissamtalen lär sig eleverna lyssna till varandra, argumentera och lösa problem. Kill- och tjejsamtal förs i vissa av de högre årskurserna under kurators ledning. Alla elever i årskurs 6 arbetar detta läsår ihop i nya gruppkonstellationer inom årskursen, ett sätt att organisera verksamheten som resulterat i en mycket god stämning bland de äldsta eleverna på skolan. Tidigare års elever i årskurs 6 har enligt eleverna varit "stöddiga". Eleverna i årskurs 3 i Latorps skola fortsätter sin skolgång i årskurs 4 i Vintrosa. I syfte att lära känna sina blivande klasskamrater, sin nya skola och grundlägga en god anda skjutsas eleverna i Latorp till slöjden i Vintrosa där de ingår i blandade grupper med eleverna här.

Av inspektionen framkommer att skolans samverkan med föräldrarna i formella samverkansorgan kring psykosociala frågor är av ringa omfattning medan föräldrarnas spontana, dagliga kontakter med skolan och samverkan av ett mer praktiskt slag är vanligt förekommande. Samverkan med föräldrarna i Vintrosa kring den fysiska miljön har bl.a. skett i Örebro kommuns skolgårdsutvecklingsprojekt. Inspektörerna erfar att Latorps skola är en viktig del av byggeskapen och utgör en naturlig daglig träffpunkt då barnen lämnas och hämtas. Föräldrarna har här stridit för skolans överlevnad.

Skolhälsovården består av skolsköterska, kurator och tillgång till skolläkare en dag varannan vecka. Under höstterminen är ordinarie skolläkare tjänstledig och någon vikarie är inte tillsatt. Kuratorn har samtal med elever individuellt och i grupp, s.k. kvalificerade samtal med personalen och många samtal med föräldrar om rollen som förälder. Skolsköterskan genomför rutinundersökningar och hälsosamtal och utgör också ett stöd för föräldrar. Inspektörerna bedömer att skolhälsovården fungerar bra och är av stor betydelse för skolans arbetsmiljö.

De båda skolgårdarnas utformning och läge är i sig hälsofrämjande. I Vintrosa skola har eleverna tagit den närliggande skogen och hästhagen i besittning för lek i hinderbanor och kojor. I Latorps skola är förmiddagens rast förlängd för att barnen till fullo ska kunna utnyttja den stora inspirerande trädgårdstomten alla möjligheter till lek. Tid avsätts också i schemat för promenader under skoldagen och en rad friluftaktiviteter som hela skolan deltar i. I årsredovisningen för 2003, som utgör skolans kvalitetsredovisning, anges att eleverna har minst en "uterast" per dag och utevistelse under lektionstid varje vecka på schemat med olika aktiviteter.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att arbetsmiljöarbetet och arbetet med att göra eleverna delaktiga är av god kvalitet. Verksamheten i skolan är formellt utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar.

Handlingsprogrammet mot kränkande behandling bör dock förbättras så att det omfattar en definition av begreppet och anger vilka åtgärder som vidtas om kränkning mellan vuxen och elev förekommer. Programmet bör göras bättre känt för föräldrarna i Latorps skola.

Skolans samverkan med föräldrarna i formella samverkansorgan på skolnivå är godtagbar men bör utvecklas.

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet för att nå de nationella målen för utveckling och lärande skall främst utformas av eleverna och personalen. Skolan skall samverka med hemmen. Läroplanerna, andra statliga förordningar och kursplanerna ger riktlinjer för arbetet. Det finns bestämmelser om timplaner och ämnes- och kursstruktur, riktlinjer för stödinsatser, för betygssättning och utvecklingssamtal, för utbildning på arbetsplatser, en garanterad undervisningstid etc. Målen i kursplanerna ger dessutom vägledning för arbetssätten genom att beskriva vilka kunskaper, färdigheter och övrig utveckling barnen och ungdomarna skall nå.

Granskningen riktas mot hur man arbetar för att nå målen och hur man anpassar arbetet till olika behov.

Vintrosa och Latorps skolors verksamhetsidé anges i verksamhetsplanen för 2004 vara att ge grundtrygghet, bildning och skapa förutsättningar för en god inlärning.

Med utgångspunkt i de nationella målen att uppnå har lokala kursplaner utarbetats på skolan i flertalet ämnen. Dessa ligger till grund för de planeringar som görs på klassnivå och i form av elevernas s.k. egna planeringar.

Dessa egna planeringar för eleverna i sina planeringsböcker och består av beting för veckan i ett antal ämnen som i slutet av veckan utgör underlag för reflexion kring resultat och den egna arbetsinsatsen. Arbetssättet syftar till att ge eleverna insikt i sin egen utveckling och ansvar för det egna lärandet.

En vidareutveckling av detta arbetssätt är arbetet med portfolio som skolan påbörjat kompetensutveckling kring men som elever och föräldrar ännu endast känner till i begränsad omfattning.

Inspektörerna har sett goda exempel bl.a i ämnena matematik och idrott och hälsa på hur skolan arbetar för att utveckla elevernas problemlösningsförmåga och nå helheter i utbildningen. Tankekartor är ett arbetssätt som används för att fånga in alla elevers i klassen tankar och idéer inför exempelvis ett temaarbete och för att visa på helheter. På lektioner i matematik konkretiseras abstrakta uppgifter, eleverna uppmanas konsekvent att beskriva hur de tänker för att komma fram till sitt svar och rytm och rörelse används ibland för att stimulera inlärningen. I båda slöjdarterna dokumenteras elevernas utveckling med hjälp av digitalkameror. Inspektörerna har vid lektionsbesöken också sett mycket lärarstyrd undervisning, där läraren beslutar, äger lärprocessen, och eleverna arbetar individuellt utifrån givna förutsättningar. De lokalt bearbetade kursplanerna tycks här mera tjäna som avprickningslista. Skolan skall främja elevernas harmoniska utveckling genom en varierad och balanserad sammansättning av innehåll och arbetsformer.

Skol- och områdesförvaltningen i Tysslinge har ett för skolorna i området gemensamt stödteam som skrivit fram rutiner för hur elever i behov av särskilt stöd identifieras och hur behoven tillgodoses. Specialpedagogerna följer barnens utveckling till och med årskurs 6. Detta sker genom observationer, test och diagnoser enligt en fastställd tidplan. Regelbundna samtal med klasslärarna och avstämningar i arbetslagen är andra rutiner som tillämpas. Speciallärarna uppskattar att de ägnar cirka 60 procent av sin tid till arbete med elever individuellt eller i klass och cirka 40 procent som konsulter till lärarna.

För elever som behöver särskilda stödåtgärder utarbetas åtgärdsprogram. Åtgärdsprogrammen utgörs av en situationsbeskrivning, mål/delmål, förslag till åtgärder och tidpunkt för utvärdering. Inspektionen visar att åtgärdsdelen i programmen ofta snarare är målbeskrivningar av vad eleven skall åstadkomma än en angivelse av vilka åtgärder skolan avser vidta och vem som svarar för vad. Vid inspektionen framkom att eleven inte alltid givits möjlighet att delta vid utarbetandet av åtgärdsprogrammet och i områdets rutin för stödinsatser anges att åtgärdsplan skrivs och följs upp tillsammans med föräldrarna, elevens deltagande anges ej.

I Latorps skola är åtgärdsprogram ett okänt begrepp för de intervjuade föräldrarna.

Beredskap finns på skolan för att tillgodose behov hos elever med funktionshinder.

Organiseringen av undervisningen bedömer inspektörerna vara flexibel och ge förutsättningar för att nå utbildningsmålen. Detta har bl.a. kommit till uttryck i åldersintegration i de lägre årskurserna, nya klass-/gruppkonstellationer i årskurs 6 och läsning av elevens val i perioder.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolan arbetar på ett bra sätt för att utveckla elevernas kunskaper och färdigheter i förhållande till de nationella målen.

Förhållandet att elever inte bereds möjlighet att delta vid utarbetandet av åtgärdsprogram, att skolan inte tydligt informerar om denna rättighet och att rätten till åtgärdsprogram vid behov är okänd för föräldrarna bör förbättras.

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolornas inre organisation och arbete. Sammantaget har dessa skyldighet att se till att rätten till utbildning och till att nå nationella mål tillgodoses.

Frågor som behandlas vid inspektionen är exempelvis om verksamheten har en ledning enligt de nationella bestämmelserna, hur denna fungerar i praktiken och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen samt värna enskilds rättsäkerhet.

Beslutsvägarna mellan närmast högre nivå, skol- och områdesnämnden, även benämnd driftsnämnden, och skolan fungerar tillfredsställande. Rektor anser sig ha stöd från förvaltningsnivån och tycker att områdeschefen visar intresse för

verksamheten. Samtliga rektorer i området deltar i nämndsammanträdena och i arbetsgrupper kring speciella frågor. Rektor efterlyser den form av nära kontakt mellan politiker, föräldrar, elever och skola som fanns i tidigare s.k. dialogträffar.

Ledningsfunktionen består formellt av rektor och biträdande rektor för Vintrosa och Latorps skolor. En långtgående arbetsfördelning är gjord mellan dessa befattningshavare så att biträdande rektor i praktiken har ansvaret för den dagliga verksamheten i Latorps skola. Eleverna i Latorps skola är osäkra om vem som är rektor. Rektor deltar i alla elevvårdskonferenser och anser sig vara förtrogen med hela verksamheten. Ledningsansvaret för personalen och administrationen samt den pedagogiska utvecklingen har rektor formellt. I Latorp uppfattas emellertid biträdande rektor av både personal och föräldrar ha detta ansvar.

En lokal arbetsplan saknas för skolan som anger hur de för utbildningen fastställda målen ska genomföras och hur uppföljning och utvärdering ska utföras. Ovan nämnda verksamhetsplan uppfyller inte detta krav.

Skolans kvalitetsredovisning för 2003, benämnd årsredovisning, uppfyller inte kraven på att ange skolans måluppfyllelse relaterad till nationella mål och vilka åtgärder skolan avser vidta om målen inte har uppnåtts. Förbättringsarbete pågår inom ett flertal områden men är inte synliggjort och bedrivs inte systematiskt. Enhetsledarna går nu en utbildning i målformulering.

Formella beslut fattas i elevärenden. Protokoll från dessa och annan dokumentation rörande enskilda elever förvaras på betryggande sätt på skolan.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att styrning och ledning är av godtagbar kvalitet. Det får emellertid inte råda tveksamhet om vem som är rektor för utbildningen i Latorps skola.

För genomförandet av de fastställda målen för utbildningen skall det finnas en arbetsplan.

Skolans kvalitetsarbete är godtagbart men en kvalitetsredovisning bör framöver utarbetas som innehåller en bedömning av i vad mån de nationella målen uppnåtts och hur skolan avser arbeta om så inte skett.

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för det offentliga skolväsendet. Barn- och ungdomsutbildningen omfattar förskoleklassen, grundskolan, den obligatoriska särskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Det skall finnas lika möjligheter till utbildning för barn och ungdomar med olika funktionsnedsättningar och möjligheter till utbildning i särskilda utbildningsformer. Inom skolformerna skall det också finnas olika möjligheter för eleverna att individuellt göra val av ämnen, program, inriktningar och kurser. En skola kan, enligt skollagen, profilera sig för att tillgodose olika elevers behov eller öka elevernas motivation för lärande.

Granskningen gäller om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna. Även informationen om möjligheter till olika val av fördjupning, kurser, skolor och utbildningsvägar behandlas.

Skolenheten har förhållandevis många elever med fysiska funktionshinder och har anpassat den fysiska miljön på framför allt Vintrosa skola. Exempelvis har en särskilt anpassad symaskin inköpts.

I den lokala timplanen är den garanterade timtiden fördelad på ämnen och årskurser. Trots att mål att uppnå i årskurs 5 finns angivna i den nationella kursplanen för ämnet hem- och konsumentkunskap finns i timplanen ingen tid anvisad för detta ämne. Däremot finns ämnet som ett alternativ inom elevens val.

Elevens val erbjuds eleverna i samtliga årskurser och har genomförts på olika sätt. Innevarande läsår bedrivs elevens val som temastudier en förmiddag i veckan för de yngsta eleverna och för övriga är valet koncentrerat till tre perioder, två på hösten och en på våren.

Språkvalet har inför innevarande läsår flyttats från årskurs 6 till årskurs 7 i syfte att förbättra arbetslagsorganisationen i mottagande skola.

Tre elever har för närvarande modersmålsundervisning. Ingen elev har framfört behov av svenska som andraspråk eller studiehandledning på modersmålet.

Utbildningen är i princip avgiftsfri i Vintrosa och Latorps skolor. Rektor har diskuterat detta i personalgruppen och skolrådet och tydliggjort att avgifter inte är tillåtna i skolan. Vid utflykter ersätts inställda måltider med en viss summa för alternativ måltid.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att tillgången till utbildning är av god kvalitet. Det är emellertid inte godtagbart att eleverna inte ges möjlighet att uppnå målen för årskurs 5 i ämnet hem- och konsumentkunskap.

7. Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå de nationella målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Även principerna för resursfördelningen aktualiseras vid inspektionen.

Samtliga lärare i Vintrosa och Latorps skolor har utbildning avsedd för den undervisning de bedriver och i flertalet fall mycket lång lärarerfarenhet.

För att säkerställa behovet av lärare framöver, 40 procent av personalen är 55-65 år, går två fritidspedagoger den s.k. SÅL-utbildningen (särskild lärarutbildning) delvis bekostad av programnämnden, en lärare i idrott och hälsa en kompletterande utbildning för undervisning i ytterligare ett ämne och en barnskötare utbildar sig till förskollärare. Samtidigt påtalar rektor att behovet av ytterligare personal i ett kortare perspektiv inte föreligger på grund av färre elever i de lägre årskurserna och en krympande ekonomi.

I skolan finns fem stycken s.k. resurspedagoger, assistenter till elever i behov av särskilt stöd, som erhåller kompetensutveckling av det centrala resursteamet.

Portfolio, olika inlärningsstilar och utvecklingssamtal är exempel på ämnesområden lärare fortbildats inom. Såväl en för hela skolan gemensam som individuella kompetensutvecklingsplaner saknas emellertid, vilket leder till att skolans pedagogiska viljeinriktning blir otydlig.

Skolan har en datapedagog anställd och eleverna har tillgång till datorer i en mindre datasal och i eller i anslutning till klassrummen.

Samverkan mellan kommunbiblioteket och skolan är mycket god. Lärarna uttrycker stor tillfredsställelse över den service från stadsbiblioteket skolan erhåller via "sitt" bibliotek.

Enligt tillgänglig statistik fanns föregående läsår 7,1 lärare per 100 elever och innevarande 6,5 att jämföra med 8,2 lärare per 100 elever för hela kommunen och 8,0 för riket.

Resursfördelningen inom skolan sker efter analys av behov i stödteam och ledningsgrupp.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att tillgången på resurser är god.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Vintrosa och Latorps skolor övergripande är av god kvalitet.

Det finns dock behov av förbättringsåtgärder inom följande områden:

- uppföljning av skolornas samlade resultat,
- handlingsprogrammet mot kränkande behandling,
- former för samverkan med föräldrarna,
- arbetet med och information om åtgärdsprogram,
- tydlighet i ledningsfunktionen,
- arbetsplan,
- kvalitetsredovisningens innehåll och funktion.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristen inom nedan angivna område skall snarast åtgärdas.

- Eleverna ges inte möjlighet att uppnå målen för ämnet hem- och konsumentkunskap (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, bil. 3 skollagen).

Datum	Ort
2005-04-29	Linköping

Karin Nilsson

Inger Nyberg Gummesson